Europos regionų komiteto nuomonė. Pasiūlymas dėl Europos gynybos fondo

(2018/C 247/08)

Pranešėjas Dainis Turlais (LV/ALDE), Rygos miesto tarybos narys

Pamatiniai dokumentai Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama Europos gynybos pramonės plėtros programa ES gynybos pramonės konkurencingumui ir inovaciniam pajėgumui remti

COM(2017) 294 final – 2017/0125(COD)

Komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Pradeda veikti Europos gynybos fondas“

COM(2017) 295 final

I. **SIŪLOMI PAKEITIMAI**

1 pakeitimas

Nauja nurodomoji dalis po paskutinės nurodomosios dalies:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	atsižvelgdamas į nuolatinį struktūrizuotą bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje, dėl kurio 2017 m. lapkričio 13 d. susitarė 23 ES valstybės narės, kaip nurodyta ES sutarties 42 straipsnio 6 dalyje ir 46 straipsnyje bei šios Sutarties Protokole Nr. 10;

2 pakeitimas

2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(2) siekiant padėti didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą ir inovacinį pajėgumą, turėtų būti sukurta Europos gynybos pramonės plėtros programa (toliau – programa). ***Programos tikslas*** turėtų būti didinti Sąjungos gynybos pramonės, be kita ko, kibernetinės gynybos, konkurencingumą, remiant įmonių bendradarbiavimą gynybos produktų ir technologijų plėtojimo etape. Plėtojimo etapas, kuris eina po mokslinių tyrimų ir technologijų etapo, yra susijęs su didele rizika ir sąnaudomis, dėl kurių sudėtinga toliau panaudoti mokslinių tyrimų rezultatus ir daromas neigiamas poveikis Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui. Remdama plėtojimo etapą, programa padėtų geriau išnaudoti gynybos mokslinių tyrimų rezultatus ir padėtų pašalinti atotrūkį tarp mokslinių tyrimų bei gamybos ir skatinti visų formų inovacijas. Programa turėtų papildyti veiklą, vykdomą pagal SESV 182 straipsnį, ir yra netaikoma gynybos produktų ir technologijų gamybai;	(2) siekiant padėti didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą ir inovacinį pajėgumą ***bei visų gynybos išlaidų Sąjungoje efektyvumą ir tokiu būdu stiprinti ES strateginį savarankiškumą*** turėtų būti sukurta Europos gynybos pramonės plėtros programa (toliau – programa). ***Programa*** turėtų būti ***užtikrinama, kad būtų didinamas*** Sąjungos gynybos pramonės, be kita ko, kibernetinės gynybos, konkurencingumas, remiant ***keleto valstybių*** įmonių***, visų pirma MVĮ,*** bendradarbiavimą gynybos produktų ir technologijų plėtojimo etape. Plėtojimo etapas, kuris eina po mokslinių tyrimų ir technologijų etapo, yra susijęs su didele rizika ir sąnaudomis, dėl kurių sudėtinga toliau panaudoti mokslinių tyrimų rezultatus ir daromas neigiamas poveikis Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumui. Remdama plėtojimo etapą, programa padėtų geriau išnaudoti gynybos mokslinių tyrimų rezultatus ir padėtų pašalinti atotrūkį tarp mokslinių tyrimų bei gamybos ir skatinti visų formų inovacijas. Programa turėtų papildyti veiklą, vykdomą pagal SESV 182 straipsnį, ir yra netaikoma gynybos produktų ir technologijų gamybai;

3 pakeitimas

3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(3) siekiant geriau išnaudoti masto ekonomiją gynybos pramonėje, pagal programą turėtų būti remiamas įmonių bendradarbiavimas plėtojant gynybos pramonės produktus ir technologijas;	(3) siekiant geriau išnaudoti masto ekonomiją gynybos pramonėje, pagal programą turėtų būti remiamas ***atitinkamai valstybių narių ir*** įmonių bendradarbiavimas plėtojant gynybos pramonės produktus ir technologijas, ***tokiu būdu skatinant karinių*** sistemų standartizavimą ir gerinant jų sąveikumą;

4 pakeitimas

4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(4) programa turėtų būti vykdoma dvejus metus nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., ir šiuo laikotarpiu turėtų būti nustatyta programos įgyvendinimui skirta suma;	(4) programa turėtų būti vykdoma dvejus metus nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., ir šiuo laikotarpiu turėtų būti nustatyta programos įgyvendinimui skirta suma***. Norint finansuoti programą iš Sąjungos bendrojo biudžeto, šiam tikslui turėtų būti skirta 500 mln. EUR dabartinėmis kainomis. Atsižvelgiant į tai, kad programa yra nauja iniciatyva, kuri nebuvo numatyta rengiant 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą, ir siekiant išvengti bet kokio neigiamo poveikio esamų daugiamečių programų finansavimui, ši suma turėtų būti paimta iš nepaskirstytų maržų atsižvelgiant į daugiametėje finansinėje programoje nustatytas viršutines ribas. Galutinę sumą biudžeto procedūros metu turėtų patvirtinti Europos Parlamentas ir Taryba;***

Paaiškinimas

Savaime suprantama.

5 pakeitimas

5 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(5) programa turėtų būti įgyvendinama visapusiškai laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ([6]). Finansavimas gali būti pirmiausia skiriamas dotacijų forma. Kai tinkama, gali būti naudojamos finansinės priemonės arba viešieji pirkimai; ([6]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).	(5) programa turėtų būti įgyvendinama visapusiškai laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ([6]). Finansavimas gali būti pirmiausia skiriamas dotacijų forma. Kai tinkama, gali būti naudojamos finansinės priemonės arba viešieji pirkimai; ***gali būti naudinga pasinaudoti derinimo mechanizmais;*** ([6]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

Paaiškinimas

—

6 pakeitimas

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(10) kadangi programos tikslas – paremti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą panaikinant bendradarbiavimo projektų plėtojimo etapo riziką, su gynybos produkto ar technologijos plėtra susiję veiksmai, būtent bendrųjų techninių specifikacijų apibrėžimas, dizainas, prototipo kūrimas, bandymas, kvalifikavimas, sertifikavimas, taip pat galimybių studijos ir kitos pagalbinės priemonės, turėtų būti tinkami finansuoti pagal programą. Tai taip pat bus taikoma esamų gynybos produktų ir technologijų naujinimui;	(10) kadangi programos tikslas – ***padidinti ES strateginę nepriklausomybę plėtojant jos gynybos pajėgumus ir*** paremti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą panaikinant bendradarbiavimo projektų plėtojimo etapo riziką, su gynybos produkto ar technologijos plėtra susiję veiksmai, būtent bendrųjų techninių specifikacijų apibrėžimas, dizainas, prototipo kūrimas, bandymas, kvalifikavimas, sertifikavimas, taip pat galimybių studijos ir kitos pagalbinės priemonės, turėtų būti tinkami finansuoti pagal programą. Tai taip pat bus taikoma ***valstybėse narėse sukurtų*** esamų gynybos produktų ir technologijų naujinimui;

7 pakeitimas

13 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(13) kadangi programa siekiama didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą, paramą turėtų galėti gauti tik Sąjungoje įsisteigę ir valstybių narių arba jų piliečių faktiškai kontroliuojami subjektai. Be to, siekiant užtikrinti esminių Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesų apsaugą, infrastruktūra, patalpos, turtas ir ištekliai, kuriais naudojasi paramos gavėjai ir subrangovai, vykdydami pagal programą finansuojamus veiksmus, neturi būti už valstybių narių teritorijos ribų;	(13) kadangi programa siekiama didinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą, paramą turėtų galėti gauti tik Sąjungoje įsisteigę ir valstybių narių arba jų piliečių faktiškai kontroliuojami subjektai. Be to, siekiant užtikrinti esminių Sąjungos ir jos valstybių narių saugumo interesų apsaugą, infrastruktūra, patalpos, turtas ir ištekliai, kuriais naudojasi paramos gavėjai ir subrangovai, vykdydami pagal programą finansuojamus veiksmus, neturi būti už valstybių narių teritorijos ribų. ***Turi būti užtikrinama, kad, vykdant tarpvalstybinį bendradarbiavimą, įmonės, kurių buveinė yra ES, būtų apsaugotos nuo trečiųjų valstybių įmonių įtakos;***

8 pakeitimas

21 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
(21) atsižvelgdama į programos tikslus Komisija turėtų parengti daugiametę darbo programą. Komisijai rengti darbo programą turėtų padėti valstybių narių komitetas (toliau – programos komitetas). Atsižvelgiant į Sąjungos mažųjų ir vidutinių įmonių politiką, kuri yra pagrindas siekiant užtikrinti ekonomikos augimą, inovacijas, darbo vietų kūrimą ir socialinę integraciją Sąjungoje, ir į tai, kad remiamiems veiksmams įgyvendinti paprastai reikės bendradarbiauti tarptautiniu mastu, svarbu, kad darbo programoje būtų parodytas toks tarpvalstybinis MVĮ dalyvavimas ir sudaromos tam sąlygos ir kad ***todėl dalis*** bendro biudžeto ***bus skiriama tokiems veiksmams***;	(21) atsižvelgdama į programos tikslus Komisija turėtų parengti daugiametę darbo programą. Komisijai rengti darbo programą turėtų padėti valstybių narių komitetas (toliau – programos komitetas). Atsižvelgiant į Sąjungos mažųjų ir vidutinių įmonių politiką, kuri yra pagrindas siekiant užtikrinti ekonomikos augimą, inovacijas, darbo vietų kūrimą ir socialinę integraciją Sąjungoje, ir į tai, kad remiamiems veiksmams įgyvendinti paprastai reikės bendradarbiauti tarptautiniu mastu, svarbu, kad darbo programoje būtų parodytas toks tarpvalstybinis MVĮ dalyvavimas ir sudaromos tam sąlygos ***ir kad tam skirta finansinė parama siektų ne mažiau kaip 20 % metinio*** bendro biudžeto;

9 pakeitimas

Po 25 konstatuojamosios dalies įrašyti naują konstatuojamąją dalį

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	(26) Komisija turėtų taikyti teritorinį ar su vieta susietą požiūrį ir MVĮ, regioninėms grupėms ir regionams teikti informaciją apie galimybes pasinaudoti programa ir apie kitas gynybos projektų finansavimo galimybes, visų pirma atsižvelgiant į regionų pažangiosios specializacijos strategijų apsaugą;

10 pakeitimas

2 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2 straipsnis	*2 straipsnis*
Tikslai	**Tikslai**
Programos tikslai:	Programos tikslai:
a) skatinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą ir inovacinį pajėgumą remiant veiksmus jų plėtojimo etape;	a) skatinti Sąjungos gynybos pramonės konkurencingumą ir inovacinį pajėgumą remiant veiksmus jų plėtojimo etape;

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
b) remti ir stiprinti įmonių, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, bendradarbiavimą technologijų ir produktų plėtojimo etape vadovaujantis gynybos pajėgumų prioritetais, dėl kurių bendrai susitarė Sąjungos valstybės narės;	b) remti ir stiprinti įmonių, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, bendradarbiavimą technologijų ir produktų plėtojimo etape vadovaujantis gynybos pajėgumų prioritetais, dėl kurių bendrai susitarė Sąjungos valstybės narės;
c) skatinti geriau išnaudoti gynybos mokslinių tyrimų rezultatus ir padėti pašalinti atotrūkį tarp mokslinių tyrimų ir plėtojimo.	c) skatinti geriau išnaudoti gynybos mokslinių tyrimų rezultatus ir padėti pašalinti atotrūkį tarp mokslinių tyrimų ir plėtojimo;
	d) plėtoti prie ES išorės sienų esančių valstybių narių gynybos ir saugumo pajėgumus.

Paaiškinimas

Programa turi būti įtrauki ir atvira visiems valstybių narių paramos gavėjams, neatsižvelgiant į geografines kliūtis. Tam, kad būtų galima įgyvendinti su ES išorės sienų kontrole ir apsauga susijusius įsipareigojimus, atitinkamoms valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė plėtoti pažangiąją specializaciją gynybos pramonės srityje.

11 pakeitimas

3 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
3 straipsnis	*3 straipsnis*
Biudžetas	**Biudžetas**
Programos įgyvendinimui skirta suma 2019–2020 m. laikotarpiu yra 500 mln. EUR dabartinėmis kainomis.	Programos įgyvendinimui skirta suma 2019–2020 m. laikotarpiu yra 500 mln. EUR dabartinėmis kainomis***, kuri turi būti paimta tik iš nepaskirstytų maržų, o ne perskirstant biudžetą***.

Paaiškinimas

Neįsivaizduojama, kad šios programos biudžetas, kuris nebuvo numatytas rengiant daugiametę finansinę programą, būtų formuojamas iš lėšų, kurios jau skirtos esamoms ES programoms.

12 pakeitimas

4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Bendrosios finansavimo nuostatos	**Bendrosios finansavimo nuostatos**
Sąjungos finansinei paramai teikti gali būti naudojami Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 numatyti finansavimo būdai, visų pirma: ***a)*** dotacijos; ***b)*** finansinės priemonės; ***c)*** viešieji pirkimai.	Bendrosios finansavimo nuostatos Sąjungos finansinei paramai teikti gali būti naudojami Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 numatyti finansavimo būdai, visų pirma dotacijos, ***taip pat prireikus*** finansinės priemonės ir viešieji pirkimai. ***Sąjungos finansinė parama gali būti teikiama techninei pagalbai MVĮ projektų planavimui remti.***

13 pakeitimas

7 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Reikalavimus atitinkantys subjektai	**Reikalavimus atitinkantys subjektai**
Paramos gavėjai – Sąjungoje įsisteigusios įmonės, kurių daugiau nei 50 % nuosavybės priklauso valstybėms narėms ir (arba) valstybių narių piliečiams, ir jie pagal 6 straipsnio 3 dalį faktiškai kontroliuoja tą įmonę tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių įmonių. Be to, visa infrastruktūra, patalpos, turtas ir ištekliai, naudojami dalyvių, įskaitant subrangovus ir kitas trečiąsias šalis, vykdant pagal programą finansuojamus veiksmus, per visą veiksmo vykdymo laikotarpį neturi būti už valstybių narių teritorijos ribų.	Paramos gavėjai***, atitinkantys tarpvalstybinio bendradarbiavimo kriterijus ir jų subrangovai*** – Sąjungoje įsisteigusios įmonės, kurių daugiau nei 50 % nuosavybės priklauso valstybėms narėms ir (arba) valstybių narių piliečiams, ir jie pagal 6 straipsnio 3 dalį faktiškai kontroliuoja tą įmonę tiesiogiai arba netiesiogiai per vieną ar daugiau tarpinių įmonių. Be to, visa infrastruktūra, patalpos, turtas ir ištekliai, naudojami dalyvių, įskaitant subrangovus ir kitas trečiąsias šalis, vykdant pagal programą finansuojamus veiksmus, per visą veiksmo vykdymo laikotarpį neturi būti už valstybių narių teritorijos ribų.

14 pakeitimas

10 straipsnis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Paramos skyrimo kriterijai	**Paramos skyrimo kriterijai**
Pagal programą finansuoti siūlomi veiksmai įvertinami remiantis šiais kartu taikomais kriterijais:	Pagal programą finansuoti siūlomi veiksmai įvertinami remiantis šiais kartu taikomais kriterijais:
a) kompetencija;	a) kompetencija;
b) indėlis į gynybos pramonės inovacijų ir technologinę plėtrą ir atitinkamai į Sąjungos pramonės autonomiškumo gynybos technologijų srityje skatinimą;	b) indėlis į gynybos pramonės inovacijų ir technologinę plėtrą ir atitinkamai į Sąjungos pramonės autonomiškumo gynybos technologijų srityje skatinimą;

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
c) indėlis į Sąjungos saugumo ir gynybos interesus tobulinant gynybos technologijas, kurios padeda įgyvendinti gynybos pajėgumų prioritetus, dėl kurių bendrai susitarė Sąjungos valstybės narės;	c) indėlis į Sąjungos saugumo ir gynybos interesus tobulinant gynybos technologijas, kurios padeda įgyvendinti gynybos pajėgumų prioritetus, dėl kurių bendrai susitarė Sąjungos valstybės narės;
d) įgyvendinamumas; paramos gavėjai pirmiausia turi įrodyti, kad likusios tinkamo finansuoti veiksmo išlaidos padengiamos kitomis finansavimo priemonėmis, pavyzdžiui, valstybių narių įnašais, ir	d) įgyvendinamumas; paramos gavėjai pirmiausia turi įrodyti, kad likusios tinkamo finansuoti veiksmo išlaidos padengiamos kitomis finansavimo priemonėmis, pavyzdžiui, valstybių narių įnašais, ir
e) dėl 6 straipsnio 1 dalies b–e punktuose aprašytų veiksmų – indėlis į Europos gynybos pramonės konkurencingumą; paramos gavėjai įrodo, kad valstybės narės įsipareigojo bendrai ir koordinuotai gaminti galutinį produktą ar technologiją ir vykdyti jų viešuosius pirkimus, taip pat, kai tinkama, bendrus viešuosius pirkimus.	e) dėl 6 straipsnio 1 dalies b–e punktuose aprašytų veiksmų – indėlis į Europos gynybos pramonės konkurencingumą; paramos gavėjai įrodo, kad valstybės narės įsipareigojo bendrai ir koordinuotai gaminti galutinį produktą ar technologiją ir vykdyti jų viešuosius pirkimus, taip pat, kai tinkama, bendrus viešuosius pirkimus.
	Veiksmai, siūlomi finansuoti pagal programos dalį, kuria siekiama remti MVĮ ir plėtoti prie ES išorės sienų esančių regionų gynybos ir saugumo pajėgumus, įvertinami remiantis šiais kriterijais:
	a) kompetencija;
	b) potencialas sukurti integruotą įmonių sistemą saugumo ir gynybos srityje;
	c) įgyvendinamumas; paramos gavėjai turi įrodyti, kad likusios išlaidos padengiamos kitomis finansavimo priemonėmis, pavyzdžiui, valstybių narių įnašais.

Paaiškinimas

—

15 pakeitimas

13 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Darbo programa	**Darbo programa**
Darbo programa užtikrinama, kad ***tinkama dalis*** bendro biudžeto bus skiriama veiksmams, kuriuose MVĮ gali dalyvauti tarpvalstybiniu lygmeniu.	Darbo programa užtikrinama, kad ***bent 20 %*** bendro biudžeto būtų skiriama veiksmams, kuriuose MVĮ gali dalyvauti tarpvalstybiniu lygmeniu.

Paaiškinimas

—

II. **POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Įžanga

1. pažymi, kad pasaulio saugumui kyla vis daugiau grėsmių (karas, ginkluotieji konfliktai, terorizmas, neteisėta imigracija, korupcija, populizmas). Konkrečių saugumo problemų yra kiekvienoje ES valstybėje narėje ir kiekviename regione. Europos regionų komitetas (RK) remia siūlomą Europos gynybos pramonės plėtros programą ir jos tikslus – didinti Sąjungos gynybos pramonės, įskaitant kibernetinę gynybą, konkurencingumą ir inovacijų kūrimą, geriau išnaudoti gynybos mokslinių tyrimų rezultatus, skatinti įmones bendradarbiauti plėtojant gynybos produktus ir technologijas ir išnaudoti ilgalaikius valstybių narių bendradarbiavimo projektus. RK taip pat palankiai vertina iniciatyvą sukurti Europos gynybos fondą, kuris apimtų Europos gynybos pramonės plėtros programą ir parengiamuosius veiksmus gynybos mokslinių tyrimų srityje;

2. mano, kad kiekvienos šalies ir visos ES saugumą iš esmės sudaro du ramsčiai – ekonomikos potencialas ir vieninga ir darni visuomenė. Kiekvienos valstybės narės saugumas reiškia visos ES saugumą. ES turi imtis ryžtingesnių veiksmų savo saugumui užtikrinti ir stiprinti savo kaip įtakingos pasaulinės veikėjos vaidmenį siekiant taikos;

Subsidiarumo ir proporcingumo principų laikymasis

3. pripažįsta, kad SESV 173 straipsnis yra tinkamas programos teisinis pagrindas, nes jis yra susiję su pramonės konkurencingumu;

4. pabrėžia, kad Europos gynybos pramonės plėtros programos įgyvendinimą valdys Europos gynybos agentūra, veikianti kaip reguliavimo agentūra, atskaitinga tik Tarybai. Be to, nėra įprasta, kad reguliavimo agentūra valdytų tokius didelius biudžeto asignavimus. Todėl Regionų komitetas ragina Europos Komisiją užtikrinti didžiausią skaidrumą įgyvendinant Europos gynybos pramonės plėtros programą ir imti pavyzdį iš Europos Parlamentui atskaitingų vykdomųjų įstaigų veiklos;

5. ragina Komisiją išnaudoti visų ES valstybių narių potencialą ir paramos nesutelkti tik į tam tikras sritis – negalima pamiršti ir to, kad regioninė plėtra taip pat turi reikšmės ES valstybių narių vidaus saugumui ir yra vienas iš jų vystymosi tikslų;

6. ragina skirti dėmesį prie ES išorės sienų esančių regionų saugumo ir gynybos pajėgumų plėtojimui;

Susitelkimas į Europos pridėtinę vertę

7. tvirtina, kad ES gali pasiekti taiką, laisvę, lygybę ir stabilumą, jei skirdama dėmesį Europos pridėtinės vertės klausimui glaudžiai bendradarbiaus su valstybių narių Vyriausybėmis. Šio tikslo turi būti siekiama ir veiksmų planu, kuriuo siūloma sukurti Europos gynybos fondą;

8. remia Europos Komisijos iniciatyvą pasinaudoti visais jai suteiktais įgaliojimais, kad sustiprintų ES valstybių narių gynybos pajėgumus ir remtų valstybių bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti glaudesnę integraciją ir aiškiai nurodyti nacionalinių gynybos pajėgumų planavimo ir konkurencingų, integruotų tiekimo grandinių vystymo rėmimo kryptį;

9. pažymi, kad konkurencingų, integruotų tiekimo grandinių vystymas priklauso nuo valstybių narių politinės valios įsipareigoti šiuo klausimu. Europos gynybos fondo tikslas turėtų būti kurti ir remti bendrus valstybių narių veiksmus gynybos įrangos ir technologijų srityje;

10. pabrėžia, kad turėtų būti aktyviai vystoma ES strateginė autonomija ir didinami gynybos pajėgumai. Turi būti remiamas Europos gynybos pramonės konkurencingumas ir atidžiai tikrinama, ar pareiškėjai yra tikrai iš ES. Pagrindiniai rangovai ir subrangovai turi būti įsisteigę Europos Sąjungoje ir bent pusė įmonių kapitalo turi priklausyti valstybėms narėms arba ES fiziniams arba juridiniams asmenims, ir jie turi būti faktiškai kontroliuojami Europos kapitalo. Šių įmonių valdymas ir faktinė kontrolė turi vykti Europos Sąjungoje. Europos Komisija taip pat turi stebėti, kad jokia trečioji valstybė nevykdytų faktinės konsorciumui priklausančių organizacijų kontrolės;

11. pabrėžia, kad Europos gynybos fondas valstybių narių veiksmus ne pakeičia, o papildo tarpvalstybiniais projektais, kurių valstybė narė viena negalėtų finansuoti. Europos gynybos fondu – bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, NATO ir kitais tarptautiniais investuotojais – papildomi valstybių narių veiksmai ir sukuriama aiški Europos pridėtinė vertė ES gynybos politikos srityje;

MVĮ integravimas į Europos gynybos pramonės tiekimo grandines

12. palankiai vertina „gyvavimo ciklo“ principo taikymą Europos gynybos fondui, siekiant remti gynybos mokslinius tyrimus ir produktų bei technologijų plėtrą, ir tam numatytas dvi Europos gynybos fondo sritis (finansavimo kryptis);

13. tvirtai pritaria tam, kad, vertinant pateiktus projektus, konsorciumams, kuriuose dalyvauja nemažas skaičius MVĮ, būtų suteikiama papildomų taškų;

14. pažymi, kad svarbi abiejų Europos gynybos fondo sričių vystymo sąlyga yra veiksmingas pajėgumų planavimo mechanizmas, kurį taikant būtų nustatomi mokslinių tyrimų ir gebėjimų prioritetai ir glaudžiai koordinuojamos abi sritys;

15. mano, kad ES turi skirti papildomų lėšų gynybos pramonei savo teritorijoje remti, ir pritaria Komisijos komunikate pateiktai paramos gavėjų apibrėžčiai;

16. ragina valstybes nares aktyviai dalyvauti valdant abi fondo sritis ir nustatyti jų poreikius ir prioritetus;

17. palankiai vertina Komisijos planus civilines technologijas veiksmingiau naudoti karinėms reikmėms; mano, kad investicijos į šias technologijas yra puiki galimybė paspartinti ES ekonomikos augimą ir sukurti aukštos kvalifikacijos darbo vietų, nes šioje srityje kertasi daugybė sektorių – elektronikos, aviacijos, robotikos, itin našių kompiuterinių sistemų, kosmoso, tekstilės, statybos, telekomunikacijų, stebėjimo technologijų, energetikos, navigacijos ir kt.;

18. pažymi, kad įmonės, dirbančios su šiomis inovatyviomis technologijomis, visų pirma yra naujos įmonės ir MVĮ ir, gavusios tinkamą paramą, jos galėtų labai prisidėti prie technologinės pažangos gynybos sektoriuje. Komisijos sprendimas, kad ES ketina tikslingai remti šiame sektoriuje veikiančias MVĮ, vertintinas kaip reikšmingas ir teigiamas;

19. mano, kad būtinas geresnis koordinavimas tarp kompetentingų tarnybų, siekiant teikti informaciją suinteresuotosioms šalims ir remti naujų dvejopo naudojimo prekių ir technologijų kūrimą. ES turi išnaudoti šį didžiulį potencialą, siekdama spartinti augimą ir didinti konkurencingumą;

20. pritaria Europos Komisijos nuomonei, kad MVĮ turi būti lengviau dalyvauti tarpvalstybiniuose projektuose ir parama tam turi būti finansuojama iš Europos gynybos fondo lėšų. Svarbu suprasti, kad MVĮ įtraukiant į Europos gynybos pramonės tiekimo grandines turėtų būti siekiama stiprinti ES saugumą ir gynybą, konkurencingumą ir strateginę autonomiją. Europos gynybos fondas turėtų suteikti paskatų šiems tikslams įgyvendinti;

21. mano, kad Europos Komisija turi sutelkti visas turimas priemones, kad MVĮ visoje ES turėtų vienodas galimybes pasinaudoti Europos gynybos fondu. Inovacijų pažanga vertinama ne trumpuoju laikotarpiu, o tik tuomet, kai rezultatai gali būti iš tikrųjų pritaikomi. Gerai suplanuota ir visus lygmenis apimanti koordinuojama inovacijų politika tikrai suteiktų paskatų inovatyviausioms įmonėms tapti strateginėmis MVĮ investuotojomis;

22. ragina Komisiją remti šias priemones, kuriomis būtų galima padidinti MVĮ dalyvavimą gynybos projektuose:

— į paramos skyrimo kriterijus, taikomus bendradarbiavimo projektų finansavimui pagal dabartinę daugiametę finansinę programą (DFP), turėtų būti įtraukiama sąlyga, kad projekte dalyvautų bent trys įmonės iš bent dviejų valstybių narių. Svarbu, kad siūlomi projektai iš tikrųjų būtų tarpvalstybiniai ir galėtų padėti sumažinti ES gynybos įrangos rinkos susiskaidymą. Pagal paramos skyrimo kriterijus papildomų taškų turėtų būtų suteikiama konsorciumams, kuriuose dalyvauja daugiau įmonių ir valstybių narių,

— konsorciumams, kuriuose dalyvauja nemažas skaičius MVĮ, turėtų būti teikiama pirmenybė prieš panašius projektus, kuriuose dalyvauja nedaug MVĮ,

— mano, kad, kiek įmanoma, bent viena mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros sritis turėtų būti susijusi su MVĮ, kaip jau yra mokslinių tyrimų pasiūlymų viešųjų pirkimų atveju,

— ragina sukurti stabilią ryšių sistemą bendroms informavimo priemonėms, kurių imasi atitinkamos Komisijos tarnybos, koordinuoti. Vienas iš pagrindinių tokios sistemos pranašumų turėtų būti vieno langelio principu teikiama informacija apie visas finansavimo galimybes, įskaitant visas atitinkamas ES programas, skirtas gynybos sričiai ir dvejopo naudojimo prekėms. Svarbu naudojant šią programą skelbti geriausios patirties pavyzdžius,

— palankiai vertina Europos Komisijos sprendimą dalį Europos gynybos fondo lėšų skirti MVĮ, konkrečiai projektams, kuriuose MVĮ gali dalyvauti tarpvalstybiniu lygmeniu; palankiai vertina sprendimą, kad Sąjungos parama neturėtų viršyti 20 % visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų;

Finansavimas

23. pažymi, kad EIB grupė yra svarbus partneris investuojant į dvejopo naudojimo technologijas, kurių požiūriu MVĮ atlieka svarbų vaidmenį karinės įrangos ar karinių technologijų, skirtų civilinėms reikmėms, kibernetinio saugumo, vakcinų, biologinio saugumo ir telekomunikacijų ir informacinės infrastruktūros srityse;

24. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į gynybos sektoriaus ypatumus, ne visos bankų paslaugos tinkamos MVĮ remti; palankiai vertina EIB iniciatyvą naudoti kitas priemones, kaip antai paskolas, garantijas ir nuosavą kapitalą;

25. mano, kad Europos gynybos fondo kūrimas neturėtų būti pretekstas sumažinti arba kitaip paveikti asignavimus sanglaudos politikai, kuri turi išlikti pagrindinis Europos Sąjungos viešųjų investicijų įrankis siekiant per socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą pagerinti Europos integraciją.

2018 m. kovo 23 d., Briuselis

Europos regionų komiteto pirmininkas

Karl-Heinz LAMBERTZ